

Rigsdagstidende.

1850. Forhandlingerne paa Landstthinget. N° 214.

72de Møde.

Lovsdagen den 8de Juni.

(Fortsat.)

Orsted (fortsat): Marsagen, hvorfor Lehnbesidderne ikke hidtil have tilbudt fuld Eiendom, men Arvefæste, det var, fordi det lige til 1846 ikke antoges, at det kunde blive dem tilstedet, men ikke fordi Lehnbesidderen egentlig ønskede det; han vilde vist foretrække en større Capital; men, forsaavidt ikke Fæsteren er istand til at gjøre Udvei til at tilveiebringe denne Capital, og Eiendommen, naar den skulde overdrages til fuld Eiendom, altsaa vilde falde i Andres Hænder, kan det være meget gavnligt, at den kan gaae over til Arvefæste. Naar det bemærkes, at Ingen har ønsket Arvefæste, som i den senere Tid er bleven tilbudt, saa er der dog ogsaa Nogle, som foretrække at være simple Fæstere fremfor Selveiere, og det fordi de ikke kunne tilveiebringe den fornødne Capital for at blive Selveiere, uden at komme i Afhængighed af Creditorer, hvorved deres Tilstand blev betænkeligere og usikrere, end deres Stilling var som Fæstere. Jeg skal ikke tale om den Indsigelse, det har havt paa dem, at man har bibragt dem den Forestilling, at de kunde ved Lov blive kjendte berettigede til at faae deres Fæstesteder til Selveiendom, uden at betale fuldt Bederlag; det er det, som har gjort dem uwillige til at gaae ind paa de Vilkaar, der ere dem tilbudte. Da Lehnbesidderne og Fideicommissbesidderne for saa Aarsiden igjen optog Tanken om at bortarvefæste deres Bøndergods, hvilket havde været meget udbredt i Slutningen af det forrige Seculum og Begyndelsen af dette, gif det meget godt i de første Aar med at faae dem bortarvefæste, da hiin Tanke endnu ikke havde vundet en saadan Udbredelse, som den senere har faaet, saa at det er en urigtig Slutning, man udsleder af dette Moment.

Treschow: Det er ikke saa sjældent Tilfælde, at man i den nærværende Tid udgiver sin individuelle Mening for Folkets Mening. Jeg skal ikke stride med en af de ærede foregaaende Talere, om Folket ynder meest Selveiendom eller om det meest ynder Arvefæste. Jeg tænker, der gives dem, som ynde Selveiendom, og Andre, som ynde Arvefæste. Det er heller ikke saa usædvanligt i den nærværende Tid, at de, som give sig ud for at ynde og beskytte Friheden, dog ville have denne Frihed indskrænket til det, som man selv synes om, og derimod ville gjerne have lagt Vaand paa det, man ikke synes om. Jeg mener, at Friheden, den fornuftige og lovmæssige, bestaaer deri, at der gives Bedkommende frit Valg i Henseende til hvad de selv maatte attraae og antage for det, som bedst passer sig for dem. Altsaa, for at anvende det paa nærværende Tilfælde, saa mener jeg, at det er Statens og Lovgiverens Pligt at sørge for, at de, som maatte meest ynde Selveiendom, sættes istand til at erholde den, og at de derimod, hvis Naar ere ringere, men dog ogsaa ynde en Frihed, større end den, de for nærværende Tid ere i Besiddelse af, med Hensyn til deres Eiendom, gives Anledning til at fyldestgjøre deres Ønsker og deres Behov i denne Henseende. Hvad de Begunstigelses angaaer, som ved det nærværende Lovforslag attraaes givne, da ere disse upaatvivlelig af den Bestaaffenhed, at de ville tjene til at fremme det Niemed, som man attraaer; men det Niemed, som saaledes attraaes, det forekommer mig at burde gives ligesaavel Udstrækning til Arvefæste som til Selveiendom, og at det bør overlades Bedkommende efter deres Valg og deres Evne at komme i Besiddelse af det, som de foretrække for den Tilstand, i hvilken de for Tiden bestuude sig. Jeg finder det derfor mindre passende, om jeg tør bruge det Udtryk, at betjene sig af Ordet „Præmie“; thi det er ingen Præmie,